

Huvudman

VÄXJÖ KOMMUN
info@vaxjo.se

Beslut

Datum 2025-02-14
Dnr SI 2024:4638
Sida 1 (16)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Teknikum 4 i Växjö kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Växjö kommun att senast den **13 juni 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar, anmälan av särskilt stöd, studiero samt betyg efter avslutad kurs, prövning och betygskatalog. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Växjö kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Växjö kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar samt anmälan av särskilt stöd

1. Se till att de elever som av lärare har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen. Rektorn ska under perioden den 14 februari 2025 till 10 juni 2025 dokumentera vilka elever som har bedömts vara i behov av extra anpassningar, vilka deras behov av extra anpassningar är samt vilka anpassningar de har fått. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 5 § skollagen).
2. Se till att lärare, i de fall de befarar att en elev riskerar att inte uppfylla betygskriterierna, trots extra anpassningar, anmäler till rektorn eller den rektorn har delegerat det till att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas (3 kap. 7 § skollagen)

Studiero

1. Se till att skolan följer upp elevernas studiero i undervisningen, analyserar vilka hinder som finns för att elever ska ha studiero samt utifrån uppföljningen och analysen av vilka behov som finns i verksamheten, beslutar om åtgärder som ska vidtas för att undanröja dessa hinder. Inkom med en redogörelse för uppföljningen, analysen och beslutade åtgärder i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (5 kap. 3 § skollagen).
2. Se till att rektorn vid minst ett tillfälle följer upp hur ordningsreglerna följs och analyserar orsakerna till uppföljningens resultat. Inkom med en redogörelse för hur uppföljningen har gått till, resultatet av analysen samt en beskrivning av genomförda åtgärder i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (5 kap. 5 § skollagen).

Betyg efter avslutad kurs, provning och betygskatalog

1. Se till att betyg sätts när en kurs avslutas, vilket är när den av huvudmannen beslutade undervisningstiden för kursen upphör. Detta innebär att om eleven vid det tillfället inte har de kunskaper som motsvarar lägst betygsriterierna för E, ska betyget F sättas (3 kap. 14 § och 15 kap. 22 § skollagen samt 4 kap. 22 § gymnasieförordningen).
2. Se till att en provning enligt 15 kap. 28 § skollagen omfattar hela det centrala innehållet i kursen (15 kap. 28 § skollagen och 8 kap. 24 § gymnasieförordningen).
3. Se till att beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att den eller de lärare som beslutat om ett betyg ska datera uppgiften om betyg i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Detta innebär också att beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen i anslutning till att kursen har avslutats. Det innebär även att det av betygskatalogen framgår ifall ett betyg har beslutats efter provning. Såväl det gamla som det nya betyget ska framgå och den eller de som har beslutat om nytt betyg efter provning ska datera och signera uppgiften i betygskatalogen (6–9 och 15 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [SKOLF5 2011:123]).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser arbetsplatsförlagt lärande, starta utredning av särskilt stöd samt att elever i behov av studiehandledning på modersmålet ges det.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:4638) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2024 inlett en tillsyn av Teknikum 4 i Växjö kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Teknikum 4 följer gällande bestämmelser om arbetsplatsförlagt lärande, studiehandledning på modersmålet, extra anpassningar, anmälan och utredning av elevs behov av särskilt stöd, studiero, betyg på avslutad kurs, prövning och betygskatalog.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 19 november 2024 och 21 november 2024 samt en kort kompletterande intervju med rektorn den 11 februari 2025. Huvudmannen har även inkommit med kompletteringar den 13 december och den 20 december 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat poängplan och betygskatalog. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar samt anmälan och utredning av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Lärare uppger i intervju att de inte har möjlighet att ge alla elever i behov av extra anpassningar det. Lärare säger att det kan vara svårt att hinna ge elever enskild handledning, enskilda instruktioner, muntliga prov eller genomföra uppgifter i mindre grupp om lärarna på egen hand undervisar eleverna i helklass. Lärare uppger att de inte hinner med att ge extra anpassningar så som att individuellt sätta igång elever när många elever i klassen är i behov av den anpassningen. Flera lärare uppger att de inte kan ge anpassningar som att komplettera prov muntligt eller skriva uppgifter i liten grupp eftersom det inte finns personal som kan vakta till exempel. En lärare säger att det är enklare att ge elever extra anpassningar under teorilektioner än i verkstaden, att de enbart kan ge alla elever i behov av extra anpassningar det vid de tillfällen de är två lärare i verkstaden.

Både elevhälsans personal och rektorn uppger att elever ges extra anpassningar i vissa ämnen, men att alla elever inte ges de extra anpassningar som de behöver. Rektorn uppger att det finns flera orsaker till att elever inte ges extra anpassningar, exempelvis att nya lärare inte får den introduktion som de behöver och att avsaknaden av detta kan innebära att extra anpassningar inte sätts in i tid. Vidare säger rektorn att arbetet med extra anpassningar inte har fungerat optimalt, men att ett arbete där specialpedagog stöttar kring extra anpassningar har påbörjats.

Anmäla behov av särskilt stöd

Av intervju med lärarna framgår att rutinerna skiljer sig åt mellan El och energiprogrammets (EE-programmets) och VVS- och fastighetsprogrammets (VF-programmets) arbetslag, men lärarna uppger att om de befarar att en elev riskerar att inte nå betygskriterierna i någon av deras kurser kan de lyfta det till elevhälsomötet eller ta upp eleven på klasskonferenser som hålls en gång per termin. Flera lärare säger att de anmäler till elevhälsoteamet (EHT) om de befarar att en elev inte kommer klara kursen, samtidigt uppger andra lärare att det finns elever som inte klarat kurser och som inte har anmälts.

Flera av elevhälsans representanter tror att lärarna inte alltid anmäler elever för utredning av särskilt stöd. Elevhälsans personal uppger att skolan både har klasskonferenser och elevhälsamöten där elever som riskerar att inte nå betygskriterierna diskuteras. Elevhälsans personal säger att vissa av

dessas elever anmäls på klasskonferensen medan andra elever diskuteras utan att detta leder till en anmälan av utredning av särskilt stöd.

Rektorn uppger i intervju att anmälningar görs på olika sätt, att alla lärare inte anmäler och att lärare inte anmäler i tillräcklig omfattning. Vidare säger rektorn att rektorn hört lärare uttrycka att det inte är någon idé att anmäla elever eftersom det ändå inte startas någon utredning. Rektorn säger att lärare gjort olika både inom enheten och mellan enheterna, men att det finns rutiner för ett regelbundet arbete med att anmäla till EHT. Det finns enligt rektorn en fast tid varje vecka där lärare/mentor träffar rektor, specialpedagog, kurator och skolsköterska där ärendet går igenom. Under hösten har även en implementering av ett digitalt anmälningsförfarande pågått, vilket enligt rektorn har gjort att all personal inte varit förtrogen med hur anmälningar ska göras.

Starta utredning av särskilt stöd

Lärare säger att det inte alltid startas en utredning efter anmälan till rektorn, men i vissa fall görs det. Någon lärare säger att läraren anmält elever till EHT och i dessa fall har EHT avgjort om det behövs en utredning eller inte. Enligt lärare beror det på vad orsaken är och om det bedöms vara rimligt startar rektorn en utredning. Om det inte startas en utredning kan en punktinsats genomföras istället, säger lärare vidare.

Elevhälsans personal uppger i intervju att det emellanåt varit otydligt huruvida en elev anmälts för utredning eller endast lyfts i konsultativt syfte och att detta kan vara orsaken till att lärarna upplever att en utredning inte alltid startas efter att de anmält. En i elevhälsan uppger att det startats utredningar, men att det kanske inte tydligt kommunicerats tillbaka till lärarna. Elevhälsans personal uppger vidare att skolan under innevarande läsår påbörjat ett arbete med att starta utredningar och samla information för att gå vidare. Skolans nya digitala system, där lärarna ska anmäla, gör ärendegången tydligare, tillägger elevhälsans personal.

Rektorn uppger att hen, efter att en elev enligt rutinen anmälts till EHT, startar en utredning av elevs behov av särskilt stöd. Det nya digitala systemet kommer enligt rektorn bidra till att personalen som är kopplad till en elev som utreds kan följa ärenden och vara delaktiga på ett mer systematiskt och tydligare sätt än tidigare.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de

betygskriterier som minst ska uppfyllas, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Anmälan och utredning av särskilt stöd

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att för varje anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd som rektorn mottar, ska rektorn skyndsamt starta en utredning av elevens behov av särskilt stöd. Rektorn ska också starta en sådan utredning om en elev uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Skolinspektionens bedömning

Extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att ge de elever som är i behov av extra anpassningar det. Skolinspektionens utredning visar att lärarna inte ger alla elever de extra anpassningar som eleverna är i behov av inom ramen för ordinarie undervisning.

Anmäla behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister gällande anmälan av elever i behov av särskilt stöd till rektorn. Skolinspektionens utredning visar att lärare inte alltid anmäler till rektorn när de befarar att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Intervjuer med lärare visar att lärare bedömer att det finns elever, vars behov av särskilt stöd behöver utredas, som inte är anmälda. Flera av elevhälsans representanter tror att lärarna inte alltid anmäler elever för utredning av särskilt stöd. Rektorn bekräftar att anmälningar görs på olika sätt, att alla lärare inte anmäler och att lärare inte anmäler i tillräcklig omfattning.

Starta utredning av särskilt stöd

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Växjö kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att rektorn ska se till att utredningar av elevers behov av särskilt stöd startar efter det att lärare har anmält behov av en sådan utredning. Av intervjuer med lärare framgår visserligen att EHT i vissa fall har avgjort om det behövs en utredning eller inte, och om det bedöms vara rimligt startar rektorn en utredning. Enligt elevhälsans personal kan vissa elevärenden stanna vid diskussioner och

tidigare har det varit otydligt huruvida en elev lyfts i konsultativt syfte eller som en anmälan. Det framgår dock att skolan har ett nytt digitalt system vilket gör ärendegången tydligare och rektorn säger att hen, efter att elever har anmälts, startar en utredning om behov av särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av dokumentation. Av dokumentationen framgår att ordningsregler finns och att dessa uppdateras vid varje läsårstart där klasserna ges möjlighet att göra tillägg som gäller den egna klassen.

Av elevintervju framgår att studieron brister på flera lektioner samt att lärarna inte har någon gemensam strategi för att skapa studiero. Elever uppger i intervju att studieron brister när de har undervisning i helklass och att det kan bli "kaos" ibland. Vissa elever säger att det i deras klass rör sig om ett fåtal elever som stör, men att det påverkar arbetsron för hela klassen och att det är stökigt på alla lektioner. Andra elever uppger att det är stor skillnad i arbetsro mellan olika undervisningsgrupper. Elever ger exempel på flera undervisningsgrupper där det inte är studiero i både gymnasiegemensamma och programgemensamma ämnen. Enligt eleverna finns det elever som inte bryr sig om vad läraren säger och att det leder till att ingenting blir gjort på lektionen. En elev säger att i elevens grupp i en kurs är det många elever som inte förstår och att det därför blir dålig arbetsro. En annan elev säger att det inte är studiero på lektionerna där de har vikarie. Eleven berättar att under vissa lektioner blir ingenting gjort eftersom halva klassen inte bryr sig om vad läraren säger.

Eleverna uppger vidare att det finns lärare som inte vågar säga till när elever stör ordningen. Eleverna har pratat med sina lärare om skolans ordningsregler, men reglerna efterlevs inte, särskilt inte regler kring mat och dryck i klassrummet. Flera elever uppger att lärarna inte har någon gemensam strategi för att skapa studiero. Eleverna uppger vidare att lärarna skulle behöva vara strängare, att lärare ger elever för många chanser och att lärarna inte verkar veta vad de ska göra.

Lärare uppger i intervju att de delar elevernas uppfattning om att studieron brister i flera klasser. Lärarna ger som exempel att det finns elever som inte bryr sig om skolan över huvud taget och som har ett mycket normbrytande beteende. Vissa elever gör annat än att ägna sig åt skolarbete vilket enligt lärarna stör alla elever. Lärarna ger exempel på att eleverna kan komma sent, inte ha med sig material, prata och störa vid genomgångar, gå ut och in i klassrummet, lämna lektioner samt att elever kan kasta saker och slåss

inne i klassrummet. Lärarna uppger att de har gemensamma regler och förhållningssätt avseende studiero, men att vissa lärare inte tillämpar de gemensamma reglerna vilket eleverna märker och utnyttjar.

Lärare uppger vidare att skolan inte vidtar några konkreta åtgärder utifrån identifierade problem, att det förebyggande arbetet som till exempel ordningsregler inte fungerar eftersom vissa elever inte följer reglerna och vissa lärare inte ser till att reglerna efterlevs. Det kan handla om att eleverna inte lämnar ifrån sig sin telefon eller att läraren inte kan avlägsna elever som stör från klassrummet eftersom eleverna vägrar att lämna och det inte finns någon annan vuxen i närheten som kan hjälpa till. Lärare säger att om för många elever bryter mot reglerna så blir det stökigt. Skolan kan enligt lärarna inte hantera detta och det saknas sanktioner mot elever som bryter mot reglerna. Lärare säger också att det finns ett samband mellan brist på stöd och bristande studiero, att det ofta är samma individer som anmäls för utredning om behov av särskilt stöd som stör undervisningen. Lärare säger även att den bristande studieron på ett av programmen beror på många lärarbyten vilket lett till att det saknas kontinuitet.

Flera av elevhälsans personal uppger att alla elever inte tillförsäkras en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero. En representant i elevhälsan säger att alla är medvetna om problemet med bristande studiero, men att skolan inte analyserat orsakerna och inte har något fungerande förebyggande arbete för studiero. Enligt elevhälsans personal saknas det konkreta åtgärder kopplade till identifierade hinder och att insatser snarare endast är åtgärdande än förebyggande och främjande. Elevhälsans personal säger att de till viss del känner igen att det finns en koppling mellan elever som inte får det stöd de behöver och elever som stör. Elevhälsans personal säger vidare att flera elever inte följer de gemensamma ordningsreglerna och flera lärare inte heller ser till att reglerna efterlevs. Elevhälsans personal uppger att ordningsregler och rutiner avseende exempelvis mobiltelefoner, fasta placeringar i klassrummet och gemensam lektionsstruktur är saker som inte efterlevs av alla lärare och som förhindrar studiero.

Rektorn uppger att det görs ett visst förebyggande arbete i år 1 när elever kommer till skolan, men att det arbetet behöver utvecklas. Rektorn uppger vidare att ett hinder för studiero är att ordningsregler och rutiner, till exempel avseende insamling av mobiltelefoner, bestämda platser i klassrummet och sena ankomster, inte alltid efterlevs. Rektorn säger vidare att kuratorn arbetar i vissa klasser och har samtal med enskilda elever vilket är ett pågående arbete i vissa av undervisningsgrupperna där oro identifierats. Rektorn tillägger att det tidigare pågått ett arbete kring ledarskap i klassrummet men att även detta behöver utvecklas och kopplas till undervisningens struktur.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

I förarbetena till bestämmelsen om att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (prop. 2021/22:160, s. 229 f.) anges följande. Ett förebyggande arbete innebär bland annat att skolor och huvudmän följer upp elevernas såväl trygghet som studiero. Det innebär även att skolor och huvudmän analyserar vilka hinder som finns för att elever ska vara trygga och ha studiero och aktivt verkar för att dessa hinder undanröjs. I förarbetena anges vidare (prop. 2021/22:160, s. 46 f.) att förebyggande arbete för studiero innebär att skolan arbetar proaktivt med att ge eleverna goda förutsättningar till lärande genom att identifiera och undanröja hinder för lärande så att eleverna ska kunna ägna sig åt och koncentrera sig på undervisningen. Det kan bland annat innebära att skolan förebygger ordningsstörningar genom väl förankrade ordningsregler och ett gemensamt förhållningssätt bland personalen och utveckling av det pedagogiska ledarskapet i klassrummet. Men det kan även innebära ett fokus på att erbjuda en varierad undervisning av hög kvalitet och de extra anpassningar, särskilda stöd och utmaningar som eleverna behöver.

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero. Skolinspektionens utredning visar att det råder bristande studiero i flera undervisningsgrupper. Utredningen visar att elever stör lektionerna, inte följer ordningsreglerna och vägrar att lämna klassrummet när läraren visar ut dem.

Skolinspektionen bedömer vidare att det saknas ett gemensamt förhållningssätt i skolans arbete med att skapa studiero. Visserligen har skolan ordningsregler men Skolinspektionens utredning visar att reglerna inte efterlevs av alla elever och lärare på skolan. Skolinspektionen bedömer att skolan inte lever upp till författningarnas krav när det gäller arbetet

med ordningsregler. Mot bakgrund av att befintliga ordningsregler inte fungerar som tänkt behöver skolan ta reda på orsaken till detta genom att följa upp ordningsreglerna och analysera resultat av uppföljningen samt ta ställning till om ordningsreglerna behöver revideras och/eller implementeras ytterligare.

Skolinspektionen bedömer vidare att verksamheten inte fullt ut uppfyller de krav som följer av skollagens bestämmelser om förebyggande arbete för att skapa studiero. Ett förebyggande arbete innefattar att följa upp och kartlägga nuläge, analysera behov som finns i verksamheten och att identifiera hinder som finns för att elever ska ha studiero samt genomföra åtgärder för att undanröja sådana hinder. Skolinspektionens utredning visar att det finns flera hinder för studiero, bland annat att ordningsreglerna inte efterlevs, att det saknas en samsyn hos personalen om hur reglerna ska upprätthållas. Enligt elever och lärare saknas också sanktioner då elever upprepade gånger bryter mot reglerna. Även rektorn uppger att det förebyggande arbetet för studiero behöver utvecklas.

Betyg efter avslutad kurs, provning och betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Betyg efter avslutad kurs

Av Skolinspektionens granskning av skolans betygskatalog för vårterminen 2024 framgår för kursen historia 1a1 att majoriteten av betygen har signerats den 14 juni 2024, medan betyg för en elev har signerats den 15 augusti 2024. I intervju uppger en lärare att detta beror på att kursen har "förlängts" för enskild elev och att betyg för den enskilde eleven därför inte satts vid kursslut. Eleven har därefter visat kunskaper i efterhand och erhållit betyg. I betygskatalogen är inte kursen markerad som en provning för denna elev. Rektorn vet inte orsaken till att elevens betyg signerats i augusti 2024.

Provning

Av intervjuer med lärare framgår att skolan erbjuder elever att pröva kursen om eleven erhållit ett F i betyg. Lärare uppger vidare att elever prövar hela kursen i ämnena matematik, svenska och engelska, men att det är olika mellan övriga ämnen om elever prövar hela kursen eller endast moment eleven missat. I el-kurser provas enligt lärarna inte hela kursen, om en elev fått betyget F behöver eleven bara visa de delar eleven inte klarat.

Rektorn uppger att hen känner till att det genomförs provning på delar av kursen då elever inte uppvisat kunskaper på godkänd nivå för enstaka moment.

Betygskatalog

Av Skolinspektionens granskning av betygskatalog för våren 2024 framgår att det på ett flertal sidor i betygskatalogen saknas signatur av lärare som beslutat om betyg. I de kurser fler än en lärare har undervisat gruppen har i flera fall inte samtliga undervisande lärare signerat och daterat betygskatalogen. Av flera sidor i betygskatalogen framgår även att det vid signatur saknas datum för beslut om betyg.

Av betygskatalogen framgår vidare att två elever erhållit betyg i svenska 1 i oktober 2024. På frågan om orsaken till att eleverna erhållit betyg i svenska 1 mitt i terminen uppger läraren som beslutat om betygen att dessa beslutats efter provning. I betygskatalogen finns dock ingen notering där det framgår att betyg beslutats efter provning för dessa två elever.

Av betygskatalogen framgår huvudman, lägeskommun, skolenhet, skolenhetskod, undervisningsgrupp, kurs samt läsår som betygskatalogen avser.

Rättslig reglering

Betyg efter avslutad kurs

Av 3 kap. 14 § skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar.

Enligt 15 kap. 22 § skollagen ska betyg sättas på varje avslutad kurs.¹

Enligt 4 kap. 22 § gymnasieförordningen beslutar huvudmannen för nationella program i gymnasieskolan om antalet undervisningstimmar för varje kurs och gymnasiearbetet samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren.

Av 9 kap. 7 § gymnasieförordningen framgår att huvudmannen får besluta att undervisningen på ett nationellt program för en elev i gymnasieskolan får fördelas över längre tid än tre år, om 1. eleven har läst ett reducerat program, 2. eleven läser ett yrkesprogram och det kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas i de kurser som krävs för att eleven ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå, eller 3. det med hänsyn till elevens förutsättningar i övrigt finns särskilda skäl för det.

¹ Bestämmelsen har ny lydelse från den 15 juli 2022 genom lag 2022:147. Lagen tillämpas den första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

Prövning

Av 15 kap. 28 § skollagen framgår att den som vill ha betyg från gymnasieskolan har rätt att genomgå provning.

Enligt 8 kap. 24 § gymnasieförordningen har en elev i gymnasieskolan rätt att genomgå provning vid den egna skolenheten i alla kurser, grundskoleämnen och det gymnasiearbete som ingår i elevens individuella studieplan. Detta gäller dock bara om; 1. eleven inte tidigare har fått betyg på kursen, i grundskoleämnet eller på gymnasiearbetet, eller 2. eleven har fått betyget F.²

Av 2 § Skolverkets föreskrifter för provning i gymnasieskolan (SKOLFS 2016:17) framgår att bestämmelserna om betygsättning i 3 kap. och 15 kap. skollagen samt 8 kap. gymnasieförordningen gäller i tillämpliga delar vid provning.

Det är läraren som avgör hur provningen ska utformas. Provningar kan utformas på många olika sätt beroende på ämnets eller kursens karaktär och vilken information som läraren behöver för att kunna göra en rättvisande bedömning av den prövandes kunskaper. Provningen behöver ge ett brett underlag för att läraren ska kunna sätta ett så rättvisande och rättssäkert betyg som möjligt. Det innebär oftast att olika underlag behöver samlas in. Den prövandes kunskaper ska bedömas i förhållande till alla delar av betygskriterierna för ämnet eller kursen. En provning får inte vara en komplettering där bara vissa delar av betygskriterierna prövas. Den prövandes kunskaper måste också kunna bedömas utifrån hela betygsskalan. Inför en provning bör läraren se till att den prövande får information om de kunskaper som kommer att prövas och hur provningen ska gå till. (Skolverkets allmänna råd SKOLFS 2022:417 om betyg och provning och Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och provning, sidorna 53–55).

Betygskatalog

Av 6 § andra och tredje stycket i Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att beslut om betyg i gymnasieskolan ska föras in i betygskatalogen i anslutning till att kursen avslutas. Enligt 7 § samma föreskrift ska den eller de som beslutar om ett betyg datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (SKOLFS 2011:123).

Av 8 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår vidare att en betygskatalog ska innehålla Skolverkets skolenhetskod, skolform, namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, namn

² Bestämmelsen har ny lydelse från den 1 januari 2024 genom lag 2023:654. Förordningen tillämpas den första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

på eleven och elevens personnummer eller motsvarande, namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg, namn på klass eller motsvarande, och i förekommande fall namn på program och studieväg i gymnasieskolan.

Av 12 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att det av betygskatalogen ska framgå att ett betyg satts efter prövning. Om eleven har ett betyg i kursen sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå.

Skolinspektionens bedömning

Betyg efter avslutad kurs

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav avseende att betyg sätts på avslutad kurs. Skolinspektionens utredning visar att alla elever inte betygssatts efter avslutad kurs. Det framgår att någon enstaka elev, som skulle betygssatts vid kursslut, istället fått förlängd tid i kurs och betygssatts först efter att den fått komplettera de delar den inte genomfört eller klarat i kursen.

Prövning

Vidare bedömer Skolinspektionen att det finns brister gällande prövning av kurs. Skolinspektionens utredning visar att i vissa kurser provas inte hela kursen utan eleven provas enbart på de delar av det centrala innehållet som eleven inte klarat i kursen.

Betygskatalog

Slutligen bedömer Skolinspektionen att det finns brister i skolans dokumentation av betyg i betygskatalog. Utredningen visar att då en elev provat en kurs framgår det inte alltid av betygskatalogen att eleven erhållit betyg efter prövning. Skolinspektionens utredning visar vidare att det i vissa sidor i betygskatalogen saknas signaturer av undervisande lärare samt i enstaka fall datum för beslut om betyg i anslutning till signatur.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Växjö kommun verksamhet vid Teknikum 4 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar, anmälan av särskilt stöd, studiero samt betyg, prövning och betygskatalog. Det finns därför skäl att förelägga Växjö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Arbetsplatsförlagt lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inför tillsynsbesöket inkommit med poängplaner för respektive utbildningsprogram. Av huvudmannens poängplan framgår antal timmar som ska förläggas på apl för respektive kurs. Rektorn uppger i intervju att rektorn har fattat beslut om fördelningen av kurser eller delar av kurser samt fördelning över läsåren.

Inför tillsynen har huvudmannen även inkommit med förteckning över elevers apl-platser och handledare. Av inkommen dokumentation och av samtliga intervjuer framgår att eleverna i dagsläget ges apl i minst 15 veckor. Eleverna uppger i intervju att de har apl-platser som passar deras utbildning och vid tiden för Skolinspektionens tillsyn har alla elever en apl-plats ute på ett företag. Lärare säger att det är olika för eleverna vilka delar av det centrala innehållet som de arbetar med på apl eftersom de är på olika företag och har olika handledare och arbetsuppgifter. Lärarna uppger vidare att de följer upp vilket centralt innehåll elevernas ges på sina respektive apl-platser genom besök på apl-platser, trepartssamtal med elever och handledare samt genom att eleverna för loggböcker.

Rektorn uppger att eleverna får apl i rätt omfattning och att alla elever i nuläget genomför sin apl på arbetsplatser. Rektorn går tillsammans med planerare, schemaläggare, programansvarig samt undervisande lärare i programgemensamma ämnen igenom planen för apl inför varje nytt läsår och skolan ser till att målen är tydliga för såväl handledare, skola och elev inför en apl-period. Rektorn tillägger att skolan arbetar med att utveckla sina samarbeten med företag och kommunens verksamheter för att garantera eleverna apl-platser.

Rättslig reglering

Av 16 kap. 16 § skollagen framgår att ett yrkesprogram ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande.

Av 4 kap. 12 § gymnasieförordningen framgår att arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. Det är huvudmannens ansvar att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om att hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Växjö kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller arbetsplatsförlagt lärande. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmålet**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av dokumentation där det anges att det finns en elev på skolenheten som bedömts vara i behov av studiehandledning på modersmålet (ungerska) men som inte ges sådant stöd.

Av intervju med elevhälsans personal och med rektorn framgår också att en förstaårselev inväntar studiehandledning på ungerska som ges centralt av huvudmannen.

I ett kompletterande svar från huvudmannen den 20 december 2024 framkommer att eleven inte längre är i behov av studiehandledning på modersmålet.

Rättslig reglering

Av 9 kap. 9 § gymnasieförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Växjö kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att ge elever, som är i behov av det, studiehandledning på modersmålet. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Elsa Widerberg

Föredragande
Signerat av: Elsa Widerberg

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Hilda Sjöberg medverkat.